SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1660

av Mikael Oscarsson (KD)

Flytt av Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en flytt av Sveriges ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, som ett första steg, bör utreda att öppna ett kontor för handel och innovation i Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i samband med en ambassadflytt bör tydliggöra sitt stöd för Israels rätt att existera inom säkra och erkända gränser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har sina ambassader i andra länders huvudstäder, där regeringen, parlamentet och de centrala institutionerna finns. Israel är ett undantag. Landets parlament (Knesset), högsta domstol, presidentens residens och de flesta av regeringens ministerier ligger i Jerusalem. Ändå ligger Sveriges ambassad i Tel Aviv.

Att placera ambassaden där ett lands regering utövar sin makt är i grunden en fråga om respekt för statens suveränitet. Att göra ett undantag för just Israel är varken konsekvent eller rimligt.

Allt fler länder har valt att förhålla sig till var Israels regering faktiskt finns. I dag har nio länder sin ambassad i Jerusalem: USA, Guatemala, Honduras, Kosovo, Papua Nya Guinea, Paraguay, Fiji, Nauru och Colombia, varav de två senaste invigdes under 2026. Fler är på väg. Argentinas president Javier Milei bekräftade vid sitt statsbesök i Israel i april 2026 att landets ambassad ska flyttas till Jerusalem. Tjeckiens utrikesminister förespråkade i december 2025 att Tjeckien flyttar sin ambassad dit under 2026. Tjeckien har sedan tidigare en filial till sin ambassad i Jerusalem. Ungern har haft ett handelskontor i staden sedan 2019 och har nu också öppnat ett kulturcentrum där.

Exemplen från Ungern och Tjeckien visar att det finns en väg i flera steg. Sverige kan, som ett första steg, öppna ett kontor för handel och innovation i Jerusalem och därefter flytta hela ambassaden.

För Israel har Jerusalems status en central symbolisk och politisk betydelse. Sveriges relation till Israel har under lång tid präglats av spänningar. När Sverige som första EU-land i Västeuropa erkände Palestina 2014 kallade Israel hem sin ambassadör. Att Sverige som första nordiska land flyttar sin ambassad till Jerusalem skulle vara ett tydligt steg för att återuppbygga förtroendet mellan våra länder.

En flytt skulle också skapa bättre förutsättningar för fördjupat samarbete inom handel, innovation och säkerhet. Israel är ett av världens ledande länder inom cybersäkerhet, medicinsk teknik och miljöteknik, och har utvecklat några av världens mest avancerade system för luftvärn och robotförsvar. Flera europeiska länder har dragit nytta av det. Tyskland har köpt det israeliska robotförsvarssystemet Arrow 3, och vårt grannland Finland har valt det israeliska luftvärnssystemet David's Sling. I ett försämrat säkerhetsläge har Sverige mycket att vinna på ett nära samarbete med Israel inom försvar och cybersäkerhet.

Mot en flytt brukar tre invändningar anföras. Den första är att FN:s säkerhetsråd 1980 i resolution 478 uppmanade stater att flytta sina beskickningar från Jerusalem. Resolutionen antogs för mer än fyrtio år sedan och har inte hindrat ett växande antal stater från att placera sina ambassader där. Frågan om var ett land placerar sin ambassad är ytterst ett beslut för varje enskild stat.

Den andra är EU:s gemensamma hållning. Men EU-länder fattar själva beslut om sina beskickningar. Ungern och Tjeckien har redan etablerat närvaro i Jerusalem som EU-medlemmar.

Den tredje är att en flytt skulle föregripa en fredsuppgörelse. Så är inte fallet. När USA erkände Jerusalem som Israels huvudstad 2017 underströk man samtidigt att beslutet inte tog ställning till de slutliga gränserna för israelisk suveränitet i Jerusalem, vilka även fortsättningsvis skulle vara föremål för förhandlingar mellan parterna inom ramen för en tvåstatslösning. Sverige kan göra på samma sätt. Ett beslut att placera ambassaden där Israels regering finns står inte i motsättning till fortsatt arbete för en förhandlad fred och en tvåstatslösning.

Inte heller kriget i Gaza är ett skäl att vänta. Tvärtom ger en nära och förtroendefull relation till Israels regering Sverige bättre möjligheter att påverka, föra dialog och bidra konstruktivt i Mellanöstern.

Sverige vill vara en röst för demokrati och internationell rättsordning. För att den rösten ska vara trovärdig måste vi agera konsekvent. Om vi placerar våra ambassader i andra länders huvudstäder men avstår i Israel, skickar vi dubbla signaler.

Israel är Mellanösterns enda demokrati. Genom att flytta ambassaden till Jerusalem skulle Sverige tydliggöra sitt stöd för Israels rätt att existera inom säkra och erkända gränser och markera viljan att bygga en stark och respektfull relation mellan våra länder.

Mikael Oscarsson (KD)